

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AŞK ASLA ÖZÜR DİLEMEK
ZORUNDA KALMAMAK MIDIR?

AŞK HİKAYESİ

Teklif'in yaratıcılarından

Kristen BELL Josh DUHAMEL

AŞK çeşmesi

when **IN ROME**

Şimdi **ve DVD'de!**
Blu-ray Disc VIDEO

TOUCHSTONE PICTURES ŞİMDİ GARY FOSTER YAPIMCI MARK STEVEN JOHNSON İÇİN "WHEN IN ROME" KRISTEN BELL JOSH DUHAMEL WILL ARNETT JIM HEDER DAX SHEPARD
Kİ DANNY DEVITO VE ANJELICA HUSTON MÜZİK SUPERHERO DAVE JORDAN MÜZİK CHRISTOPHER YOUNG KÜTYÖRÜ SARAH EDWARDS FİLM EDITÖRÜ ANDREW MARCUS RYAN FOLSEY YAPIM TASARIMI KIRK M. PETRUCELLI GÖRÜNTÜ YÖNETİMİ JOHN BAILEY ASR
YAPIM SÖZCÜLERİ MONDY FARRELL STEVEN HOFFER EZRA SIVERDLOW YAZAN DAVID DIAMOND & DAVID WELLSMAN YAPIM GARY FOSTER MARK STEVEN JOHNSON ANDREW PANAY YÖNETMEN MARK STEVEN JOHNSON

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

TOUCHSTONE
A DIVISION OF WALT DISNEY PICTURES

YILDIZLAR, KARA DELİKLER VE CÜCE GEZEĞENLER

HAYRANLAR OLMASA, DAHA DOĞRUSU HAYRANLIK KURUMU OLMASA, SANAT İCRA EDENLERİN KESESİNİ doldurması epey zora girerdi. Eserinizi değil, kendinizi satmanız lazım artık. Hele sinemada, yıldız sisteminin mantığı komple buna dayanıyor. Seyirciye film değil, star pazarlamak...

Fakat starlar bir galaksi içinde yan yana yaşamaktan hazzeden varlıklar değil. Hepsı güneş olmak peşinde. Bu sebeple ki ne zaman bir filme iki büyük star sığdırılsa, "Jenerikte kimin adı önce geçecek, afişte kimin adı büyük yazılacak" gibi magazinел tartışmalar olur. Aristokrasisi olmayan Amerikan kültürünün dünyaya armağanlarından biri bu herhalde. Yıldızların, kültürel anlamda kraliyet ailesinin yerini doldurması. Oscar ya da Cannes gibi dev törenlerde starların adeta Olympos'ta birer tanrıymışçasına sunulmaları boşuna değil. Bu insanlar, durmaksızın birbirlerine aslında ne kadar önemli olduklarını hatırlatmak zorundalar ki biz de onlara tapmaya devam edebilelim.

80'lerin ve 90'ların aksiyon sinemasını sevenler için, taptıkları tüm tanrıların bir araya geldiği "Cehennem Melekleri" (The Expendables) bu sebeple uzun zamandır heyecan veriyordu. Ne

yazık ki hayal kırıklıklarını beraberinde getirdi. Kokusu çoktan çıktı, film kötü bir film. Zirvede oldukları zamanlarda birbirlerinin yüzüne bakmayan yıldızları 60 yaşına gelince aynı filme tıkıştırmak, seyirciyi aldatmaktan başka bir amaca hizmet etmiyor. Çaptan düşmüş rock gruplarının, her yıl konser vermek için kol kola ülkemize gelmeleriyle aynı şey neredeyse. 20 yıllık bir gecikme değil, sahtekarlık bu.

Gençlikte hayranlık beslenen adamların, kendilerine duyulan sevgiden nemalanmaya çalışması, bu naif duygunun 'kirlili emellere' alet edilmesi demek. Üç dakikalığına Arnold Schwarzenegger'i, Bruce Willis'i ve Sylvester Stallone'yi bir arada görmek isteyenlerin cebinden bir bilet parası çılmaktan başka bir amaç yok ortada.

Olan yine çocukluk/gençlik çağları hayallerini, Hollywood'un üretim mekanizmalarına kurban veren seyircilere olacak. "Yıldız Savaşları"nın (Star Wars), Indiana Jones'un ya da önümüzdeki hafta izleyeceğimiz "A Takımı"nın (The A-Team) 30 yıl sonra yeniden önümüze sürülmelerinin başka bir açıklaması yok. İzleyici artık, çocukluğunun yeniden paketlenip kendisine satılmasına dur demek zorunda. Son kalemiz orası çünkü...

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: CEM ALTINSARAY cemirique@yahoo.com BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalaysel@gmail.com

BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OKAN ARPAÇ, AYCAN ÇEVİK, EMEL GÖRAL, FİLİZ ÖRGEN, MÜZEYYEN BEDEL YALÇIN

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Haftanın eleştirileri: Cehennem Melekleri, Büyükler, Kediler Ve Köpekler: Kitty Galore'un İntikamı, Arabistan.

15 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları. Beş üzerinden, buçuksuz.

16 TRENDEKİ YABANCI

Başlangıç ve İbn Arabi, Borges, Chuang Tzu, Freud, Jung ve Christopher Nolan.

18 ÖLÜM KARARI

Yıllar sonra bir araya gelip geçmişle hesaplaşır kahramanlarımız. Çoğunlukla da mendil ıslatan bu tip filmlerden klasik olanları seçtik.

22 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Ali MacGraw ve Ryan O'Neal'dan ölümsüz bir romans: Aşk Hikayesi.

24 AİLE OYUNU

DVD eleştirileri: Özgür Woodstock, S. Darko, Aşkın Yaşı Yok, Titanların Savaşı, İki Babalık.

28 SAPIK

Film sapıkları için sinemanın incik cıncığı: Firar Treni, True Grit, Adam Sandler "The Cosby Show"da, Daveigh Chase, Woodstock.

CEHENNEM MELEKLERİ

ORJİNAL ADI The Expendables
YÖNETMEN Sylvester Stallone
OYUNCULAR Sylvester Stallone,
Jason Statham, Jet Li,
Dolph Lundgren, Eric Roberts,
Mickey Rourke, Giselle Itié,
Charisma Carpenter, David Zayas
YAPIM 2010 ABD
SÜRE 103 dk.

Bu sefer her zamanki
cehaletini örtecek bir
'samimiyet'i yok ne
yazık ki Sly'in. Eski
kuşak ile yeni kuşak
aksiyon yıldızları ise
aynı potada
eritilirken ocakta
unutulmuş, yanmış!

KAĞIT ÜZERİNDE HEYECAN VEREN
PROJELERİN TEL TEL DÖKÜLDÜĞÜNÜ
görmek insanın yüreğini parçalıyor.
Katıksız bir 80'ler nostaljisi bekleyen
sinemaseverler "Cehennem Melekleri"nden
yüksek kalibrede bir zeka beklemezlerse iyi
ederler!

Diyebilirsiniz ki, Stallone'nin eski aksiyonları
neydi ki, bu filmde daha üstün bir iş çıksın! Son
çektığı "Rambo" dahi ortadayken "Cehennem
Melekleri" öncesi beklentimizi yükseltmek
beyhude bir çaba mıydı? Yazık ki, öyle görünüyor.

Aslında Stallone filmlerinden hiçbir zaman
derin bir entelektüel görüş, engin bir fikir
dağarcığı görmedik, duymadık. Görmediğimiz,
duymadığımız için de bunu talep etmeyi bırakalı
nice zaman geçti. İlginçtir, "Cehennem
Melekleri"nde kilisede Barney'nin (Stallone),
eski dostu Trench (Arnold Schwarzenegger) ve
istihbarat teşkilatından Bay Church'le (Bruce
Willis) yaptığı kısa toplantıda Stallone'nin
personasındaki bu zayıf halka mevzu ediliyor
sanki. Bay Church, Barney'e "Vilena diye bir ada
duydun mu?" diye sorduğunda "Hayır" cevabı
alınca, Trench hemen atlamakta sakınca
görmüyor: "Çok cahil kalmışsın!"

Gelgelelim, tüm cehaletine karşın yıllarca
Stallone'nin filmlerinde bir başka kavrama
tutunduk ve tutulduk: Samimiyet... Stallone
kendi karakterindeki saflığı perdedeki tüm
karakterlerine de bir şekilde taşır. Rocky ve
Rambo'nun durumu aşikar da, diğerlerine
rastgele bir bakalım: "Güçlüler Bölgesi"ndeki
(Cop Land) Freddy, "Uzman"daki (The Specialist)
Ray, "Dur! Yoksa Annem Ateş Edecek"teki (Stop!
Or My Mom Will Shoot) Joe ve hatta "Tango ve
Cash"teki Raymond... Hepsi de belli ölçülerde
enselerine vurup lokmalarını alacağınız adamlar
değil mi? Hepsi harika filmler olmayabilir, lakin
hepsinde Sly kendisini bir şekilde izletir.
"Cehennem Melekleri"nde ise onu doya doya
izleyemiyorsunuz. Sadece kadro kalabalık
olduğundan veya aktörün suratının
topografyasının tümüyle kaydığından değil...

Kağıt üzerindeki "Cehennem Melekleri" ile
perdeye yansıyan "Cehennem Melekleri"
arasındaki doku uyumsuzluğu bir bıçak atımlık
mesafede öylece önünüzde sallanıyor.

Evet, filmin pek çok sorunu var ve hepsinin
başında senaryo geliyor. Sly'in David
Callahan'la yazdığı senaryonun ayakta duracak
mecali yok. Ne Vilena'daki 'az gelişmiş
diktatörlük' fikrinin altı doldurulabilmiş, ne de
onunla iş yapan eski CIA'ci James Munroe'nun
(Roberts) motivasyonunun... Kilisedeki malum
sahne gibi eğlence vaat eden o kadar az sahnesi
var ki filmin... Fakat böyle eli yüzü düzgün bir iki
sahnede de devreye kötü oyunculuklar giriyor ki,
film ona sempatik bakmak için elinizde kalan
son kozunuzu da çekip alıyor.

"Cehennem Melekleri"nin temel derdi bir
ayağını nostaljik 80'ler aksiyonunda tutarken,
diğerini de ısrarla bugünün sinemasının
teamüllerinden çekmemesi.

Aden Körfezi'nde Somalili korsanların el
koyduğu bir gemide açılıyor film. Mürettebata
işkence eden korsanlar, anlıyoruz ki, istedikleri
fidyeyi alamamışlar. Birkaç 'kurban'ı infaz
ederken videoya çekecekler ki, tehditleri yerine
ulaşsın. O sırada bizim 'melekler'in ani baskını
başlıyor. Korsanlar teker teker avlanıyor. Her
nasılsa, korsanlardan birinin ne yapılacağı
konusunda ekip içinde bir tartışma yaşanıyor.
Gunner (Lundgren) korsanı ibret-i alem için
sallandırmaya kalkınca, başta Ying Yang (Li) tüm
ekip "Biz böyle çalışmayız" diye ayağa kalkıyor.
Gunner etkisiz hale getiriliyor ama yakında ekip
içinde çıkacak çıbanın ucu da görünüyor. Barney
ve ekibi bunun ardından Güney Amerika'da
Vilena isimli hayali bir adada Diktatör General
Garza'yı alaşağı etme görevi üstleniyor.

Madem bu bir takım oyunu, "Cehennem
Melekleri" eksik ve sakatların eksikliğini sonuna
kadar hissediyor. Van Damme'in, Wesley
Snipes'in, hatta Kurt Russell'in projeyi
reddetmeleri kötü olmuş. Elbette, bu senaryo
onların varlığıyla da adam olmazdı ama hiç
değilse bir iki gediği kapatabilirlerdi. Kadronun

80'ler aksiyonuyla dolu konteynere kafasını daldıran Sly, eşelenip duruyor. Kendisiyle ne yapacağını biliyor da, 'melekler'e kuvvetli bir nefesle üfleyemiyor.

tek sorunu bu da değil, genç kuşaktan Jason Statham ve Jet Li öyküde tam bir yamalı bohça gibi duruyorlar. [Zaten Li'nin eline silah hiç yakışmıyor!] Süre darlığından dolayı öyküde bir tek Statham'ın bedenindeki Christmas bir parça geliştirilebiliyor. Diğerleri ise sağa sola manyakça kurşun yağdıran kurşun askerler kıvamında takılıyorlar film boyunca. Genç kuşak ile emektar aksiyon yıldızları arasında ise filmsele anlamda bir kuşak çatışması yaşanıyor.

Finale doğru Munroe iyice zıvanadan çıkınca belirmeye başlayan "İyi Amerika'nın imajını kötü Amerikalılar bozuyor" minvalli çıkarım ise filmin sonunda nereye koyacağını bilemediğiniz pimi çekilmiş bir el bombası olarak elinizde kalıyor. Dileyen bunu isteksizce de olsa filmin erdem kutusuna ekleyebilir.

Ne yalan söylemeli, "Cehennem Melekleri"ni

gördükten sonra Tarantino'nun kıymetini daha da anlıyor insan. Çöp karıştırmak onun işi ve sinema tarihindeki çöpleri onun kadar iyi ayrıştıran bir başka kağıt toplayıcı daha yok. 80'ler aksiyonuyla tıka basa dolu konteynere kafasını daldıran Sly, eşelendikçe eşeleniyor, debelendikçe debeleniyor. Kendisiyle ne yapacağını enikonu biliyor da, çevresindeki 'melekler'e şöyle kuvvetli bir nefesle üfleyemiyor. Serinin son filmi "Rocky Balboa"da İtalyan Aygırı, "içindeki canavarı bir türlü zaptedemediğinden" bahsediyordu. Belli ki bu Stallone için de geçerli; lakin her canavar kesildiğinde alkış alacak diye bir şey de yok! [2]

Filmin en vurucu anı Mickey Rourke'un canlandığı Tool'un Bosna tiradı.

De Niro, Pacino seviyesinden bir füze atımı uzaklıkta seyreden aktörler, bir de sefih diyaloglara hapsolunca hafakanlar basabilir.

DENNIS HOPPER ve YENİ HOLLYWOOD'UN ASİLERİ

**EASY RIDER, GECEYARISI KOVBOYU, BONNIE ve CLYDE,
THE GRADUATE, BUTCH CASSIDY ve SUNDANCE KID...**

altyazı
AYLIK SINEMA DERGİSİ
DOĞALCI UNİVERSİTESİ MİLLÎT ALAN FİLM MERKEZİ

YAZ SAYISI BAYİLERDE

BÜYÜKLER

SATURDAY NIGHT LIVE’I AMERİKAN KOMEDİSİNİN MERKEZ ŞUBESİ SAYSAK başımız ağrımaz. Bugün ne kadar çağdaş komedyen varsa mutlaka bu televizyon programının tedrisatından geçmiş oluyor. Durmadan yeni komedyenler üretiyor şov. Yıldız olan alıp başını gidiyor. Adam Sandler bunlardan biriydi. 90’ların başındaki jenerasyondan Chris Rock, Rob Schneider gibi arkadaşlarını da yanına katarak, hem aktör hem senarist oluyor bu sefer. Çok tanıdık ve açıkçası bayat bir filme imza atıyor Sandler ve yönetmeni Dennis Dugan.

Öncelikle, film, konusunu belli eder etmez, geçen yılbaşında seyrettiğimiz “Arızalı Çiftler”i (Couples Retreat) andırmaya başlıyor. Tek fark, o filmin bir Jon Favreau/Vince Vaughn komedisi olması. Burada ise “Saturday Night Live”ın skeç yaklaşımı hakim. Fakat her iki film de derli toplu bir senaryoyla gelemiyorlar seyircinin üzerine. “Arızalı Çiftler” nasıl bölük pörçük ve dağınık idiyse, “Büyükler” de o derece skeç skeç ilerliyor.

Dönüp kariyerine baktığınızda, Sandler’in hiçbir zaman ciddiye alınmış bir sinemacı olmadığını görüyorsunuz. Buna karşın yıllardır sektörün göbeğinde olduğundan, biraz olsun senaryo nasıl inşa edilir öğrenmiş olmalıydı. Film, birbiri ardına gelişen bir şakalar ve komiklikler silsilesi olarak ilerlemeye çalışıyor. Bir gülmece anı sırasını savınca, konuyla ilintisiz bir başkası perdeye yansıyor. Bu yorucu değil, aksine çok kolay tüketilebilir bir üslup. Yaz komedilerinin ‘güldürürken düşündürmesini’ bekleyen de yok zaten. Sadece, ortada elle tutulur bir hikaye olsaydı seyircinin hatırında filminden çıktıktan 10 dakika sonra da bir şeylerin kalması garantilenebilirdi. En azından izleyici, bir ‘film’ izlediğimizi düşünerek teselli bulabilirdi.

“Büyükler”in tek başarısı, bu kadar yıldızı ve iyi oyuncuyu, böyle bir senaryonun etrafında toplayabilmesi olmalı. Hadi Adam Sandler ve şürekası “Saturday Night Live” yıllarından kanka diyelim. (Yeni nesilden Maya Rudolph da var.) Peki Maria Bello, Salma Hayek ve Steve Buscemi’nin bu filmde işi ne? Bu ‘ensemble’ kadroyu toplamış

olmak, üzerine bir geçmiş güzel günleri anma ve hesaplaşma aroması eklemek, filmi Lawrence Kasdan’ın muhteşem klasiği “The Big Chill”in kötü bir parodisi yapıyor olsa olsa. Bir ölümün etrafında toplanıp geçmişleriyle hesaplaşan, orta yaşa yaklaşan insanları anlatan filmlerin başyapıtı oysa, “Büyükler” de yüz karası muhtemelen.

Gülmece kanadında da işler kesat. Tuvalet mizahı en kolay ve zavallı güldürü formu olmasına rağmen, yine sığınılan liman oluyor. Kişilerin fiziksel kusurları, yaşları, dış görünüşleri, gaz çıkarmaları, memelerinden süt fışkırtmaları, hayvan pisliğine bulanmaları ve sair saçmalıklar bize espri yumakları olarak sunuluyor. Steve Buscemi’nin tüm vücudu alçıya alınmış karakterinin yaptığı konuk oyunculuk olmasa, filmde gülünecek bir şaka bulmak güç. Hadi Adam Sandler kötü bir komedyen. Fakat aksi gibi ne Chris Rock gibi bir fenomenden, ne Rob Schneider’in fiziksel güldürüye yatkınlığından faydalanabiliyor yönetmen Dugan. (Belki de bu komedyenler yaşlanarak güldürü yeteneklerini kaybediyorlar. Sorsanız muhtemelen ‘biz çekerken çok eğlendik’ diyeceklerdir. Fakat seyirciyi eğlendirmeyi unutmuşlar.)

Öte yandan, Hollywood’un film üretim mekanizmaları hususunda durup düşünme fırsatı olabilir bu film. “Büyükler” yine bir Bağımsızlık Günü filmi. Bir aradalığın, aile değerlerinin, neo muhafazakarlığın ve büyük Amerikan rüyasının kutsanması söz konusu yine. Her yıl aynı bayramda bu tür filmleri üzerimize boca etmeleri, artık doyunluğa ulaşmış seyirciyi bıktırmış olmalı. Türkiye’de her Ramazan’da ailelerin bir araya geldiği, suya sabuna dokunmayan hesaplaşmaların yaşanıp herkesin kucaklaştığı, tatlı su kavgalarının ardından yekvücut olunduğu, ‘hayat aslında çok güzel’ mesajı veren, karbon kopya filmler çekildiğini düşünün. Durum vahim!

Böyle filmlerde artık değerler hep konuk oyunculardan çıkar. Steve Buscemi’nin ‘denyo’ karakteri bu türden hoş bir sürpriz.

Hollywood ‘eski güzel günler’ nostaljisinden ekmek yemeyi ne zaman bırakacak acaba?

ORJİNAL ADI Grown Ups
YÖNETMEN Dennis Dugan
OYUNCULAR Adam Sandler, Chris Rock, Rob Schneider, Salma Hayek, Maria Bello, Steve Buscemi
YAPIM 2010 ABD
SÜRE 102 dk.

Adam Sandler’in rezalet kariyeri yokuş aşağı ilerlemeye devam ediyor. Her yaz üzerimize boca edilen kötü komedilerden biri daha sırasını savıyor.

KEDİLER VE KÖPEKLER: KITTY GALORE'UN İNTİKAMI

ORİJİNAL ADI Cats & Dogs:

The Revenge Of Kitty Galore

YÖNETMEN Brad Payton

SESLENDİRENLER James Marsden,

Nick Nolte, Christina Applegate

YAPIM 2010 ABD-Avustralya

SÜRE 82 dk.

Brad Peyton, dinamik öykülemesinde, hem hayvan hem de teknik ekiple belli ki sinerjik bir sorun yaşamamış.

2 1. YÜZYILA 'SOKAK HAYVANLARI SORUNU'NU ÇÖZEMEDEN GİREN Türkiye'de değil de, ABD'de yaşıyor, önemli yasal haklara sahip evcil dostlarla evinizi paylaşıyorsanız, sinemanızın ilgi alanı içinde onlara da yer var demektir. Walt Disney, Walter Lantz, William Hanna, Joseph Barbera gibi sinemanın animasyon üstatları, insana yakın hayvanları karakterize ederlerken, onların gizli dünyasına hep aşırı merakla yaklaşmışlardır...

CGI teknolojisi animasyonun olanaklarını genişlettiğinden bu tarafa ise, 'diğer yaşamları' ilgimizi çeken hayvanların sinemadaki çalışma alanları, iki boyutlu çizgiden ve kısıtlı canlı performanslardan çıkarak fantastik boyutta önemli aşamalar kaydetmiş bulunuyor. Bir James Bond filminin özelliklerine 'dört ayaklılar' nezdinde de ulaşmak olası: 2001 yapımı "Cats & Dogs"dan sonra, köpek ve kedi gizli teşkilatlarının, bir kaza sonrası tüysüz kalıp tüm gezegenden intikam almak için dehşet verici planlarını uygulamaya koyan kedi Kitty Galore'a karşı işbirliği yaptığı

"Cats & Dogs: The Revenge Of Kitty Galore" gibi.

İşin içinde hayvanlar olunca, türlerin çeşitliliği, üstlendikleri rollere göre sevimlilikleri, evde gözlemlediğiniz hareketlerinin bayağı abartıldığı komiklikler, bu 'kısa boyulu casusluk' hikâyesine mıknaş gibi çekmekte hayvanseverleri.

Bilindiği gibi, sinemada zorluk derecesine göre önce hayvanlar, sonra da çocuklarla çalışmak belalıdır. Brad Peyton, dinamik öykülemesinde, hem hayvan hem de teknik ekiple belli ki sinerjik bir sorun yaşamamış. Birkaçından fazlası aynı planda bir araya getiremeyen canlı hayvanların kalabalık sahnelerdeki -dijital destekli- uyumundan, animatronik kuklaları ve animasyonu aynı karede birleştirmeye, üstelik oyuncuların boyları itibarıyla ellerin/dizlerin üstünde çalışılan bir süreci sorunsuz tamamlamış. [1]

İnsan oyuncuların yanı sıra hayvanlara ses veren Bette Midler'dan Nick Nolte'ye kadro, karakterlerin oluşumuna büyük katkı yapıyor.

"Kuzuların Sessizliği"ne gönderme niteliğindeki hapisane ve hücre sahnesinde, kedi Bay Tinkles'ın 'Lecter maskesi' zorlama, gereksiz.

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

ARABİSTAN

ORJİNAL ADI Arabia
YÖNETMEN Greg MacGillivray
YAPIM 2010 ABD
SÜRE 46 dk.

1 996 VE 2001'DE İKİ DEFA KISA BELGESEL DALINDA OSCAR'A ADAY GÖSTERİLMİŞ Greg MacGillivray'ın 'paranın kokusu'nu alıp girdiği bir iş olduğu apaçık görünen "Arabistan", Suudi Arabistan'ı 'medeniyetin beşiği' gibi gösterme çabasının belirgin biçimde hissedildiği bir 'Ramazan belgeseli'.

ABD'de sinema okuyup memleketinin tarih ve kültür zenginliğini ortaya çıkaran bir belgesel yapma niyetinde genç bir Arap sinemacının gözünden izliyoruz Arabistan'ın hikayesini. İki 'Altın Çağ' yaşamış bir toplumun üçüncü Altın Çağ'a doğru dört nala gidişini takip ediyoruz onunla birlikte. Kentleşmeden 'bilgi merkezi' olma yarışına, oradan 'bilinçlenen' kadınların etkinliğine kadar 'pembe gözlük' takılarak yansıtılan 'manzara', kaçınılmaz biçimde Müslüman dünyanın merkezi olmaktan da nemalanıyor.

Arabistan üzerine bir belgeselin Türkiye'de gösterime girmesinin ne gibi bir 'anlam ve önemi' vardır, bilinmez (ya da çok iyi bilinir). Ama bu belgeselde, bu ülkenin ABD'nin Ortadoğu'daki

'gözü kulağı', bölgenin ABD kontrolü altında kalabilmesinin 'kilit'i olduğundan hiç söz edilmiyor. Ya da ülkenin parasının dışarıda stoklandığından... Sınırsız petrol parasına karşın 'gelişmemiş' kalmasının nedenleri sorgulanmıyor. İşin özü, 'benim güzel ülkem' tadında bir yaklaşımdan başka yöne akma eğilimi yok filmin.

Batı'nın (özellikle de ABD'nin, belki de sadece ABD'nin) Arap toplumuna (aslında sadece Suudi Arabistan toplumuna) karşı takındığı önyargıyı kırmak için böylesi çabalar yeterli olur mu, o da tartışılır. Ama tartışılmayacak bir şey var: Arap petrollerini Arap parasıyla yöneten Amerikalılar, belli ki Arap sinemasını da onların parasıyla idare etmenin hesaplarını yapıyorlar. Arapların petrol parasıyla kendilerine bir 'kimlik' yaratma denemelerinin yeni uzantısı oluyor bu belgesel. [1]

Belgeselin görüntü çalışması, içeriğin çok ötelerinde bir kaliteye sahip. Ama bu da doğal değil mi?

Suudi Arabistan'ı onun gözünden izlediğimiz genç Arap, hiçbir aşamada turistik bir gezinin ötesine geçemiyor.

Arabistan üzerine bir belgeselin Türkiye'de gösterime girmesinin ne gibi bir 'anlam ve önemi' vardır, bilinmez.

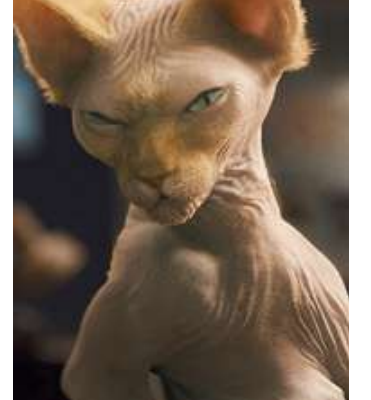
ARABİSTAN

BÜYÜKLER

CEHENNEM MELEKLERİ

KEDİLER VE KÖPEKLER:
KITTY GALORE'UN İNTİKAMI

	CEM ALTINSARAY	BİLGEHAN ARAS	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
ARABİSTAN					★★	★	
BÜYÜKLER				★★	★★★★	★★	★
CEHENNEM MELEKLERİ					★	★	★★
KEDİLER VE KÖPEKLER: KITTY GALORE'UN İNTİKAMI							
AJAN SALT		★★★★			★★	★★	★★★★
ANNELER VE KIZLARI					★★★★		
B PLANI					★	★	★★
BAŞLANGIÇ	★★★★	☆☆☆☆☆	★★★★	★★★★	☆☆☆☆☆	★★★★	★★★★
BÜYÜK HATA				★★★	★★★★	★★	★★★★
CİDDİ BİR ADAM	★★★	★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	☆☆☆☆☆
DENEY: DNA		★			★★★★		★★★★
GECE VE GÜNDÜZ		★★	★★		★★★★	★★	★★★★
MÜŞTERİ				★★	★★★★	★★★★	
OYUNCAK HİKAYESİ 3		☆☆☆☆☆			☆☆☆☆☆	★★★★	
ÖLÜM ZİLİ						★	
SIRADAN İNSANLAR						★★★★	
ŞİHİRBAZIN ÇİRAĞI					★★	★★	
SON HAVA BÜKÜCÜ			★	★★	★★★★		
VAHŞET SAPAĞI						★	
YEPYENİ BİR HAYAT			★★★			★★★★	
YUVA					★★★★	★★★★	★★
ZORLU GÖREV					★★★★	★★★★	★★★★
AŞKIN YAŞI YOK				★★★	★★		
ÖZGÜR WOODSTOCK			★★★	★★★			
TİTANLARIN SAVAŞI		★★★			★★	★★	

TRENDEKİ YABANCI

(STRANGERS ON A TRAIN, 1951)

TUNCA ARSLAN

tuncaarslan@yahoo.com

İLK RÜYA BÜKÜCÜ

Christopher Nolan, Borges'den başlayarak geriye doğru, 'rüya literatürü' konusunda ciddi birikim sahibi ve sonuçta bu birikimini dört dörtlük bir filme tahvil edememiş olsa da 'ilk rüya bükücü' olarak anılmayı fazlasıyla hak ediyor.

BİR İNSANIN, RÜYALARININ YA DA KÂBUSLARININ HESABINI YALNIZCA KENDİSİNE VEREBİLECEĞİ, BAŞKA HİÇ

kimseye karşı sorumlu olamayacağı şeklindeki 'genel doğru'ya esaslı bir çentik atıyor Christopher Nolan'ın "Başlangıç"ı. Filmin öncelikli olarak yaptığı şey bence bu. Rüyaların etkilenebileceği, yönlendirilebileceği, değiştirilebileceği ve eğilip bükülebileceği konusunda onca şey söyleyip gösterdikten sonra kişinin rüyalarından da sorumlu tutulabileceği gibi bir sonuca varıyor, hatta böylesi bir 'gelecek tasarımı' öngörüyor.

Bir arkadaşım, şakayla karışık, "Ne yani, bilinçaltımdan da mı ben sorumluyum?" derdi. Nolan'ın filmini seyrederken aklıma gelen ilk şey o arkadaşım ve meşhur sözü oldu.

Aslında bu 'sorumluluk' meselesi, bilinçaltı ve rüya ilişkisinde fazla da yabana atılmaması gereken bir konu; çünkü 13. yüzyıl Arap tasavvufçularından İbn Arabî'ye göre rüyada görülen şeyler, bazen görenin, bazen görülenin, bazen de her ikisinin irade ve kastiyla doğrudan ilgili olabiliyor. Tıpkı "Başlangıç"ta 'gördüğümüz' gibi, öyle değil mi... Ki o Arabî, "Alem, tabir edilmesi gereken bir rüyadır" da demiş adamdır!

Sonra tabii ki Borges'i hatırladım "Başlangıç"ı seyrederken... Düşlemelerin, kâbusların, uykusuzluğun, gelecekte düşünülmesi gereken düşlerin içindeki olağanüstülüğün kör kaşifi, "Olağanüstü Masallar" da (Adolfo Bioy Casares'le birlikte, çev: Ergün Akça, Mitos Yay., 1993) yer alan "Chuang Tzu'nun Düşü" başlıklı masalda, yalnızca şunları söyler:

"Chuang Tzu düşünde bir kelebek olduğunu gördü, ama uyandığında, düşünde kendini bir kelebek olarak gören bir insan mı, yoksa düşünde kendini bir insan olarak gören bir kelebek mi olduğunu bilemedi."

Borges, yaklaşık 2500 yıllık bir Çin paradoksuna dayanan bu söylenceyi, İngiliz

diplomat ve Sinolog Herbert Allen Giles'in 1899'da yayımlanan "Chuang Tzu" adlı kitabından alıntılanmış. Yani Borges, Chuang Tzu'nun düşünün aktarım silsilesinde üçüncü katmanda duruyor. Kendimi, bu silsilede yer alacak önemli görmüyorum ama ister istemez ben de okumakta olduğunuz bu yazı dolayısıyla dördüncü katmanda yer almış bulunuyorum. Arka Pencere okurları da doğallıkla beşinci katman... Tıpkı "Başlangıç"ta olduğu üzere, katmanlar derinleştikçe her şey çok daha net görülüyor ama bir yandan da 'içinden çıkamama' kaygısı başlıyor. Öyle ya, Chuang Tzu ya hiç uyanmıyorsa... Kelebekle kendisinin değil de bir başkasının düşünde karşılaşırsa... Ya da kelebek, Chuang Tzu'yu bir başkasının düşünde gördüyse...

Tüm bunları, metafizik gevezelikler yapmak, 'quantum sıçramaları' gerçekleştirmek ya da 'kafa bükme' için söylemiyorum elbette. Ama çok belli ki Christopher Nolan, Borges'den başlayarak geriye doğru, 'rüya literatürü' konusunda epeyce birikim sahibi ve sonuçta bu birikimini dört dörtlük, başyapıt düzeyinde bir filme tahvil edememiş olsa da sinema tarihindeki ilk 'rüya bükücü' olarak anılmayı fazlasıyla hak ediyor.

Chuang Tzu'nun, İbn Arabî'nin ve Borges'in (Freud, Jung ve daha pek çok isim

de sayılabilir) yazdıklarından hareketle, "Filmler, tabir edilmesi gereken rüyalar" sonucuna da rahatlıkla varmak mümkün. Christopher Nolan, yazıp yönettiği filmde bizi değişik rüyalarda dolaştırıyor ama biz zaten bir 'rüya perdesi'nde bakıyoruz olan bitene. Üstelik bu fantastik dünyada hiçbir ögenin, olayın, cümlelerin, sözcüğün rastlantıya bırakılmadığını, 'göreceğimiz' düşlerin bile bir mantık içinde oluştuğunu, kusursuza yakın biçimde kurgulanmış bulunduklarını da çok iyi biliyoruz! Öyleyse "Başlangıç", tam bir rüya içinde rüya... Birbirlerine görüntü yansıtan aynalardan ibaret belki de her şey. Nolan'ın, 'basitleştirerek' bakıldığında, ayrı ayrı birer soygun ve mafya serüveni, felaket öyküsü, savaş filmi ve ölümsüz aşk teması içeren 'rüyaları', başlı başına birer film gibi rüya ya da rüya gibi film olarak da dikkat çekmiyorlar mı sizce? Siz de diyelim ki bir gün içinde dört beş filmi peş peşe film seyrettiğinizde başını sonunu tam hatırlayamadığınız 'tek bir rüya' görmüş gibi olmuyor musunuz kimi zaman?

Neticede, Borges'in "Kum Kitabı"nda dediği gibi... "Belki uyanacağız, belki de hayır. Bu düşe boyun eğmek zorundayız; dünyayı, doğmuş olmayı, görmeyi, solumayı kabullendiğimiz gibi."

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

YILLAR SONRA BİR ARAYA GELİNEN 11 FİLM

Hazır, Adam Sandler ve arkadaşları "Büyükler" de (Grown Ups) yıllar sonra bir araya gelmişken, beyazperdenin en çarpıcı 'yeniden buluşma'larını hatırlayalım istedik...

DAĞ DAĞA KAVUŞMAZ, İNSAN İNSANA KAVUŞUR' DERLER. YALAN DA DEĞİL; BAZEN GERÇEK HAYATTA, ŞU ARALAR ÇOĞUNLUKLA

çoğunlukla facebook'ta, pek çok kez de filmlerde bu lafın nasıl doğru olduğuna bizzat şahit olmuşuzdur. Uzun bir zaman sonra buluşulan arkadaşlar, yıllar sonra kavuşulan kardeşler, anne-babalar, çocuklar... Ya da içinde bulunduğumuz sezonun gözyaşı bombalarından "Oyuncak Hikayesi 3"te olduğu gibi, son bir oyun için bir araya gelinen oyuncaklar... Bu haftaki 11'lik listemizi olabildiğince en çarpıcı filmlerden oluşturmaya çalıştık. Buraya alamadığımız başka yapıtları hatırlamak sizin hafızanıza ve kişisel beğenilerinize kalıyor. "Elbet bir gün buluşacağız" diyen o unutulmaz Yeşilçam şarkısını mırıldanarak, sizi listemizle baş başa bırakalım.

1 YILLAR SONRA
(THE BIG CHILL, 1983)

İngilizcede 'reunion' denilen 'yeniden buluşma' filmlerinin sanırım en iyisi... 1970'lerin başında dünyayı değiştirmeyi hayal eden, çiçek çocuklarının yaşama biçimini benimsemiş bir grup eski devrimci arkadaşın, yıllar sonra içlerinden birinin ölümüyle bir araya gelmelerinin öyküsüdür bu... Artık hepsi Reagan döneminin ve 80'lerin sağcı-kapitalist dünyasına teslim olmuştur ama bu buluşmada geçmiş hüzünle yad ederler. Hafta sonu kapandıkları evde, yaşamlarını ve yitip giden ideallerini sorgularken, sanki artık Araf'tadırlar. Ölen, arkadaşları mıdır, yoksa kendileri mi? Lawrence Kasdan'ın bu erken başyapıtı, hem müzikleriyle hem de Glenn Close, William Hurt, Kevin Kline, Jeff Goldblum gibi hepsi de şöhret oyuncularıyla halen baş döndürücü.

2 HERKESİN KEYFİ YERİNDE
(STANNO TUTTI BENE, 1990)

Yaşı genç olanlar, hemen Robert de Niro'lu 2009 yapımı "Everybody's Fine" değil mi bu, diyeceklerdir. Hayır değil. Giuseppe Tornatore'nin 1988'deki "Cennet Sineması"ndan (Cinema Paradiso) hemen sonra gelen ikinci şaheseri... Büyük oyuncu Marcello Mastroianni'nin son demlerinde rol aldığı bu hüznü dolu film, karısını da kaybettikten sonra yalnızlıkla cebelleşen, en sonunda yıllardır görmediği her biri ayrı yerlerde yaşayan çocuklarını ziyaret etmeye karar veren yaşlı Matteo'nun yolculuğunu anlatır. Babalarına mutluluk tablosu çizmeye çalışan ama hepsi de ayrı bir dert yumağı olan yetişkin çocuklarını son kez bir araya toplamak, Matteo için artık neredeyse imkansız gibidir. Robert De Niro'lu versiyonun da en az bu film kadar sağlam olduğunu söylemek boynumuzun borcu.

2

3

4

5

3 OYUNCAK HİKAYESİ 3 (TOY STORY 3, 2010)

Günümüz animasyonları uzunca süredir sırf çocukları değil, büyükleri de baştan çıkarıyordu. Ama "Oyuncak Hikayesi 3" an itibarıyla hepsini geçmiş durumda. 1995'teki ilk bölümden 15 yıl sonra çekilen bu 3. filmde, oyuncakları için deli olan küçük Andy'yi artık üniversite kapısında bir delikanlı olarak buluyoruz. Doğaldır ki, oyuncakların da tavan arasına kalkma veya bir kreşe bağışlanma vakti gelmiş durumda. İnsanlar görmediği zamanlarda canlanan oyuncaklarınsa en büyük korkusu, varoluş sebebi olarak gördükleri Andy'den ayrılmak. Onsuzken canları acıyor, ayrılık duygusunu derinden yaşıyorlar. Final ise, sinemadaki 'yeniden buluşma'ların belki de en anlamlısı... Andy'nin son bir kez oyuncaklarıyla oynadığı o şahane final, gözyaşlarınızı sele veriyor.

4 KIRIK BİR AŞK HİKAYESİ (1981)

Sinemanın gördüğü en sade, büyüleyici ve hüzünlü aşk öykülerinden biri. 1971 muhtırasından sonra, belli ki siyasi düşünceleri yüzünden Ayvalık'a sürülen edebiyat öğretmeni Aysel (Hümeysra), zengin bir kızla evlenmek üzere olan Fuat'la (Kadir İnanır) yasak aşk yaşar. Elbette gelecekleri yoktur ve ayrılmak zorunda bırakılırlar. Zaman geçer... Bu kez de 12 Eylül darbesi olmuştur ve Aysel, tayin olduğu bir başka yere giderken bu kasabadan geçer. Otobüs garındaki molada buluştuklarında, ikisinin de saçları ağarmıştır artık. Fuat istemeye istemeye evlenmiş ve çocuk çocuğa karışmıştır. Cahit Berkay'ın unutulmaz müziği eşliğinde son karede dudaklarından şu sözler dökülür: "Mutluluk yanımdan gelip geçti".

5 NOT DEFTERİ (THE NOTEBOOK, 2004)

Hemen herkes tarafından kabul görse de, en çok kadın seyircinin yüreğine işlemiş bir gözyaşı bombası. İzlenme moduna göre romantik, melodramatik veya nadiren de olsa 'sıkıcı' bulunabilen ama daha adını anar anmaz mutlaka birilerinin 'Aa o film mi?' diye atlayacağı bir fenomen. Rachel McAdams ile Ryan Gosling'in oynadıkları bu duyguyu sağanağı, sararmış bir not defterinden anlatılan, yıllar öncesine ait bir aşk hikayesini paylaşıyor bizimle. 2. Dünya Savaşı döneminde tanışan zengin kızla fakir oğlanın imkansız aşkı, ayrılıklar ve acıların ardından yıllar sonra bir araya gelindiğinde nasıl bir yöne sapıyor dersiniz? Romantik komedilerden gına gelenlere, şöyle sıkı bir romantik aşk öyküsü arayanlara, her daim tavsiye edilecek filmlerden...

ÖLÜM KARARI

(ROPE, 1948)

6

7

8

6 KILL BILL (2003-04)

Bu sert Tarantino başyapıtının bu listede ne aradığını merak edenlere, hemen 'yeniden buluşma' kodlarını verelim. Başkasıyla evleniyor diye kendisini dövdürüp başına kurşun sıkan eski sevgilisi Bill'le uzun aradan sonra buluşan Gelin'in bu randevusu, bir 'reunion' sayılabilir. Ama asıl 'yeniden buluşma', tahmin edersiniz ki onca kan-revanın, katliamın ardından Gelin ile varlığından haberdar bile olmadığı küçük kızı arasında gerçekleşiyor. Daha ona hamileyken komaya giren Gelin, bir kez olsun kucağına bile alamadığı kızını 4 yıl sonra karşısında gördüğünde, tüm sertliğine rağmen filmin en duygusal anlarını yaşıyor bize de... Uma Thurman'ın Gelin ve Kara Mamba adlarıyla ölüm saçtığı bu iki filmlik destan, seyirciyle de defalarca 'yeniden buluşma'yı hak ediyor.

7 TOKYO HİKAYESİ (TÔKYÔ MONOGATARI, 1953)

Yasujiro Ozu'nun bizde daha çok festivaller aracılığıyla seyirciye ulaşmış ölümsüz eseri. Konusuyla uzaktan uzağa "Herkesin Keyfi Yerinde"yi çağrıştıran bu 57 yıllık klasik, daha o yıllardan bugünün şehir hayatını haber verir adeta. Taşrada yaşayan emekli bir karı-kocanın, büyük şehirdeki evli çocuklarını ziyaret etmeleridir anlatılan. Giderek hızlanan kent yaşamının hengamesinde, hiçbirinin anne-babalarına ayıracak vakti kalmamıştır. Onları başlarından savmak için sorumluluğu birbirlerinin üzerlerine atarlarken, kırılgan şekilde evine dönen yaşlı çift için tek bir seçenek kalır; evlatlarını kendine getirecek çarpıcı bir gelişme yaratmak. Bu yürek yakan öykü, dingin anlatımı ve sinematografisiyle hem Ozu'nun hem de Japon sinemasının zirvesi.

8 PARİS, TEKSAS (PARIS, TEXAS, 1984)

Toplunun dayattığı 'mutlu bir yuva kurma' masalının sonunu, bireylerin birbirlerine zamanla nasıl da yabancılaştıklarını en yalın haliyle gösteren, Wim Wenders'in kariyerindeki en iyi film. 1980'lerin Amerikası'nın fotoğrafını çekerken, başlı başına sağlam bir 'yol filmi' olarak ilerleyen yapıt, eski karısını arayan Travis'le 2,5 saatlik amansız bir yolculuğa çıkarır bizi de... Öngörülen düzenli hayata belki de sırf oğlu için katlanan Travis, aslında karısını bulduğunda gerçekte neyi aradığını da çözecektir. Nitekim finalde sex-shop'taki karşılaşma ve telefon aracılığıyla yapılan konuşma, Travis'in de, sinema tarihinin de en mühim anlarından birine tekabül eder. Harry Dean Stanton ile Nastassja Kinski'nin bu filmdeki performansları ise kelimelerle anlatılmaz, ölmeden önce görülmesi şarttır.

9

10

11

9 TEXASVILLE (1990)

Peter Bogdanovich'in 1971'de imza attığı "Son Gösteri" (The Last Picture Show) adlı siyah-beyaz cevher, 1950'lerin Amerikan taşrası yaşantısına keskin ve sert bir bakış atarken, bireylerin çıkmazlarını, arzularını ve tatminsizliklerini de ustalıkla sergiler. Tabii döneme 1970'lerin özgür ortamından bakmanın getirdiği avantajla... Bogdanovich, 19 yıl aradan sonra ilk filmdeki Jeff Bridges ve Cybill Shepherd'ı bir araya getirerek, hikayenin 30 yıl sonrasını "Texasville"de anlatır. Böylece 'yıllar sonra buluşma', hem filmde hem de sette gerçekleşmiş olur. Karakterler ise 1950'lerden 80'lere büyük değişim geçirmişlerdir. Duane, petrol fiyatlarının düşmesiyle mali kriz yaşamaktadır, Jaci ise başarılı bir kariyerin ardından oğlunu kaybetmenin acısıyla kasabaya dönmüştür.

10 AVARE (AWAARA, 1951)

Hint sinemasının bu en meşhur filmi, ülkemizde de gösterildiğinde büyük ilgi görmüştü. Şarkısını da bilmeyen yoktur sanırız. Listeye girme sebebiyse, dublajdaki adıyla Raci'nin (Raj Kapoor) yıllar sonra hem çocukluk aşkıyla hem de gerçek babasıyla karşılaşma durumu... Normalde bir hakimmin oğlu olan ancak annesine atılan iftira nedeniyle sokakta dünyaya gelip hırsızlar arasında büyüyen Raci, okul sıralarındaki çocukluk aşkıyla hırsızlık yaparken tanışır. Bu tesadüf onu gerçek babasına doğru sürükleyecek, kader baba ile oğlu bir mahkeme salonunda acı bir biçimde karşı karşıya getirecektir. Anlatımı, müthiş soundtrack'i, görseelliği ve hem Raj Kapoor'un hem de Nergis'in tazeliliğiyle her daim kendini izleten bir klasik.

11 GÜN BATMADAN (BEFORE SUNSET, 2004)

Bu kadar geveze olup da bu denli akıcı olabilen bir başka film daha yoktur sanırız. 1995'te çekilen "Gün Doğmadan" (Before Sunrise) adlı ilk bölüm de öyle... Yönetmen Richard Linklater'ın başrollerdeki Julie Delpy ve Ethan Hawke'la birlikte yazdığı senaryo, bir kez daha tıkr tıkr işliyor ve bize 10 yıl önce kaldığımız noktadan itibaren iki şıpsevдинin neler yaşadığını anlatıyor. Bir trende tanışan Amerikalı Jesse ve Fransız Celine, gün doğana kadar sokaklarda gezerek birbirlerini tanıdıkları ve sözleşerek ayrıldıkları ilk bölümün finalinden sonra ancak 10 yıl sonra buluşabiliyorlar. Geçen zaman zarfında birbirlerine olan aşklarının bitmediğini görmek ama yine sadece gün batana kadar vakitleri olduğunu bilmek, onlarla kadar bizi de üzüyor.

AŞK HİKAYESİ

Başka bir film var mıdır ki her yıl en az bir ya da belki üç kere hatırlayasınız? Sadece her an, her yerde karşınıza çıkabilecek, Francis Lai'nin 'âşık olmak'la özdeşleşen o bestesinin birkaç notası bile koca bir filmi olduğu gibi beyninize taşıyiverir çünkü...

1 970 YILI ROMANTİK SİNEMANIN MİLATLARINDAN BİRİDİR. ÇÜNKÜ O YIL "AŞK HİKAYESİ" NİN YILIYDI. BU, ÇOK GÜZEL BAŞLAYAN AMA

bahtsız bir aşkın hikayesiydi. 68 kuşağının bireyselci ve 'cinsel devrim'li yaşam tarzının karşısına 'romantik aşk'ı koyan basit hikaye yapısına rağmen, yönetmen Arthur Hiller'in ne yaptığını çok iyi bilen tavrıyla unutulmaz bir film oldu.

Karlı bir günde bir parkta tek başına oturan ve sırtından gördüğümüz genç bir adamın sesini duyarız daha ilk sahnede: "25 yaşında ölen bir kızı nasıl anlatırsınız ki? Güzeldi ve harikaydı diyerek mi? Mozart'ı ve Bach'ı severdi. Ve The Beatles'ı. Bir de beni..."

Daha ilk sahnede izleyicisini avlayan film bize muhteşem hazırlanmış bir çifti sunar sonra. Harvard'da hukuk okuyan ve üniversitenin gözde hokey oyuncusu Oliver Barrett, Jennifer Cavalleri adlı genç bir kızla tanışır. Oliver bu kararlı ve gururlu kıza kısa sürede âşık olur. Evlenmeye karar verdiklerinde Oliver'in Harvard'lı zengin babası buna karşı çıkar. Çünkü Jennifer, aristokrat Barrett ailesi için fakir ve basit bir kızdır! Oliver'in babası, oğlunun âşık olduğu bu güzel kıza tanımak için ufacak da olsa bir çaba sarf etmez. Oliver da aşkına sahip çıkar ve zaten çözemediği sorunları olduğu babasını tamamen çıkartır hayatından. Oysa bu aşk, çiftin planladığı kadar uzun bir evliliğe dönüşmeyecektir. Jennifer'in aniden ortaya çıkan hastalığı bu nefis aşk filmini hüznünlü bir finale taşıyacaktır.

"Aşk Hikayesi"ni özel kılan şey hiçbir zaman hikayesi olmadı. Hatta hikayesi dışında her şey oldu bile denebilir. En başından beri çok doğru hesaplanan pazarlama stratejisi de

değil sadece popüleritesinin sırrı...

Filmin daha ilk sahnesinde âşık olur Oliver ile Jennifer. Yedinci dakikada aşklarını ilan ederler. 25'inci dakikada evlenirler. Filmde uzun bir süre mutlu bir aşk izleriz. Karşılarına ciddi bir sorun çıkmaz. Çıktığı zaman da her şey çok çabuk gelişir ve bir bakarsınız ki film bitmiştir. Oldukça düz bir senaryoya sahiptir film. İnişi çıkışı yoktur.

"Aşk Hikayesi"nin büyüü basitliğindedir. Ancak basitliğinin mimarı da Arthur Hiller'dir. Yapımcı Robert Evans'ın sonradan bir süre eşi olacak Ali MacGraw'ı getirmesinin dışında Hiller'in yaptığı tüm müdahaleler filmi parlattıkça parlattır. Ali MacGraw'ın karşısına Ryan O'Neal'i yerleştiren Hiller onlardan pırıl pırıl bir çift yaratır. MacGraw zeki, özü sözü bir ve cesur Jennifer'i eksiksiz yorumlar. Ama sanat yönetimi açısından da üzerinde kusursuz bir çalışma yapılmıştır. Kiyafetleri birbirine uyumlu ve kişisel bir stilin, onun karakteristik özelliklerinin dışavurumudur. Kısa ekose eteklerinin altına biçimli zayıf bacaklarını saran siyah çoraplar giydirilir. Simsiyah uzun bırakılan saçları, güler yüzlü MacGraw'a sanki bir tanıdıkmiş hissi verir. Çok keskin ve iyi yazılmış diyaloglarıyla da kendisini ilgiyle izlettirir.

Karşısındaki Oliver'in bu özel kızda yaşadığı şaşkınlıklar Ryan O'Neal'in yüz ifadelerinde karşılıklarını bulur. O'Neal'da Tom Cruise'un gençliğinde de gördüğümüz bir dinamizm ve heyecan vardır.

Çiftin son derece tezat karakterlerdeki babalarını ise tecrübeli oyuncular Ray Milland ve John Marley canlandırır.

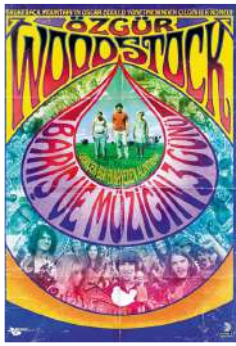
Bir önceki filmi "İki Taşralı"ya (The Out Of Towners) kadar daha çok televizyon için çalışan Arthur Hiller, elindeki düz hikayeyi en

doğru şekilde anlatır. Çoğu sahneyi aktüel kamerayla yani omuz kamerasıyla gerçekleştirerek hem filme dinamizm katar hem de izleyiciyi hikayeye daha fazla bağlar. Oliver'in buz hokeyi sahnelerinde bile kamerayı buzların üzerinde kaydıran Hiller, elindeki hikayeyi olabilecek en dinamik şekilde peliküle aktarmayı başarır. Bir saate yakın bir süre, birbirini seven bir çiftin düz bir çizgide ilerleyen hikayesini izlese de sıkılmamamızın sebebi Hiller'in bu dinamik anlatımıdır.

Tabii ki bunu destekleyen ve görüntülerin duygusunu yükselten son bir element daha var ki ondan da bahsetmemek mümkün değil. Tam yedi dalda Oscar'a aday olan film tek bir dalda bu ödüle kavuşabildi. O da Fransız besteci Francis Lai'nin özgün müziğine verildi.

Lai'nin ıslıkla bile rahatça çalınabilen, her türlü müzik enstrümanına uygun melodik yapısıyla dinlendiği anda akıllarda yer edinen bestesi o kadar çok yerde kullanıldı ki, sanatçının bu filmde sonra başka hiçbir şey yapmasına gerek yoktu. Sadece "Aşk Hikayesi"nin telifleriyle bile hayatının sonuna kadar çok rahat bir şekilde yaşardı. 1932 doğumlu Francis Lai hâlâ yaşamakta ve 2006'ya kadar da film müziği yapmayı sürdürmüştü...

Filmi bugünün ortamında izleyince oyuncularının uyumunun dışında akılda kalan o güzel cümlesinin hâlâ etkileyici olduğunu fark etmeniz mümkündür. Filmde iki kere söylenen o cümle: "Aşk hiçbir zaman özür dilemek zorunda kalmamaktır." Birbirini gerçekten seven iki insanın fikir ayrılıklarında bile ters düşemeyeceklerini özetleyen bu replik, hoşgörünün neredeyse mumla arandığı bu zamanda da kuşkusuz güçlü bir etki bırakıyor. 📌

ÖZGÜR WOODSTOCK

ORJİNAL ADI Taking Woodstock

YÖNETMEN Ang Lee

OYUNCULAR Henry Goodman, Edward

Hibbert, Imelda Staunton,

Demetri Martin, Emile Hirsch

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 115 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İng. (T.A.)

ŞİRKET Kanal D Home Video (Pinema)

ANG LEE, 1979'A YANI 25 YAŞINA KADAR TAYVAN'DA YAŞAMIŞ BİR YÖNETMEN.

1968 ruhuyla ya da Woodstock efsanesiyle doğrudan bir alakası yok haliyle. Buna karşın esnek bir sinemacı olarak, Woodstock'u birinci elden deneyimlemiş Elliot Tiber'in anılarını beyazperdeye uyarlamakta hiçbir sıkıntı çekmediği görülebiliyor.

Fakat Woodstock ruhunu yüzde yüz kavramış olduğunu söylemek de kolay değil. Öncelikle egzotik bir masal diyarı olarak görüyor 1968'i. Karikatürist bir yaklaşımı var. Hippiplerle özdeşleştirdiğimiz her abartılı hikayenin bir yansımasını mutlaka filme dahil etmeye çalışıyor. Film, oldukça renkli. Başkarakter Elliot'un yaşadığı asit tribinde iyice belirtileceği gibi, tamamen canlı renkler hakim. Parlak yeşiller, maviler ve kırmızılar Ang Lee'nin Woodstock algısının başrol oyuncularını. Çiçekli elbiseler, heybeler, Volkswagen minibüsler, esrar, LSD, sorunlu Vietnam gazileri, uzun saç ve eşcinsellik bu karikatürü destekleyen ayrıntılara dönüşüyor.

Döneme dair algımızı şekillendiren ikonların tekrarlanması söz konusu.

Fakat Ang Lee, önemli bir ayrıntıyı, hatta Woodstock'un temel dinamiğini atlıyor: Müzik. Filmde konser alanına yaklaşıyor kamerası. Varsa yoksa konsere istemeden ev sahipliği yapan kasabalıların tutuculukları ve konsere gelen yarım milyon gencin taşkınlıklarından doğan çatışma irdeleniyor.

Lee, 1970 tarihli meşhur "Woodstock" belgeselini etüt etmiş belli ki. "Hulk"ta bolca yaptığı gibi ekranı bölerek aynı anda olan biteni anlatma fikrini yeniden kullanıyor. "Özgür Woodstock"ta esas ilginç olan, böyle bir 'hayır organizasyonu'nun bile nasıl bir ekonomi yarattığını tasvir edişi. Yönetmen, kasabalıların gençleri yolmak için bir anda tüccar kesilmelerini özellikle vurguluyor. [1]

Liev Schreiber'in canlandırdığı eski asker, yeni travesti, filmin en eğlenceli ve akılda kalıcı karakterine dönüşüyor.

Ang Lee kötü bir yönetmen değil ve her filminde belli bir çıtası var. Fakat bu film, en kötü Ang Lee filmi sayılabilir.

Lee, 20. yüzyılın en önemli etkinliklerinden birini değil, bu etkinliğin çevresini saran insanları anlatıyor.

siyad.org

40 yılın filmleri ve yazılan tek bir kitapta.

SIYAD
SİNEMA YAZARLARI DERNEĞİ
TURKISH FILM WRITERS ASSOCIATION

S. DARKO

YÖNETMEN Chris Fisher

OYUNCULAR Daveigh Chase, Briana

Evigan, James Lafferty

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 99 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İng. ve 2.0

DD Türkçe

ŞİRKET Tiglon (Film Pop)

Bu 'zorlama' devam filmi,
"Donnie Darko"yu
hatırlatmak dışında
herhangi bir olumlu özellik
barındırmıyor.

2001'DE GÖSTERİME GİRDİĞİNDE SİNEMA SANATININ HEM BİÇİMSEL HEM DE içerik olarak şekil değiştirmeye başladığını kanıtlayan Richard Kelly imzalı "Karanlık Yolculuk" (Donnie Darko), '2000'lerin ilk süper kahramanı'yla tanıştırmıştı bizleri. Zaman ve mekandan tümüyle soyutlanmış 'psikolojik gerilim tabanlı bir gençlik filmi' formundaki yapım, varoluşun açıklamasını yok olmanın dinamikleriyle yapmasına karşın 'kasvet'ten uzak durmayı başarıp kendine has bir fanatik kitlesi edinmişti.

Şimdiyse Donnie Darko'nun küçük kız kardeşi Samantha'nın ağabeyinin yolunu takip etme çabalarını izliyoruz "S. Darko"yla. İlk film 1988'de geçiyordu, bu filmde 1995'e uzanıyoruz, yani Samantha'yı güzel ve kafası karışık bir 'teenager' olarak görüyoruz. Donnie'nin ölümünden sonra darmadağın olan ailesinden kopup en yakın arkadaşıyla yollara düşen genç kız, Oliver Stone'un "Kaybedenler"indekine (U-Turn) benzer bir şekilde küçük bir kasabada sıkışıp kalıyor. 'Dünyanın sonu'na dair gene bir 'zaman dilimi'

motifi sıkıştırılmış hikaye, Samantha'nın 'uyurgezer' özelliklerini bu motifle buluşturmayı deniyor. 'Çirkin tavşan'ın da 'zorlama' bir anlayışla hikayeye yedirildiği film, sonuç olarak "Donnie Darko"yu hatırlatmak dışında herhangi bir olumlu özellik barındırmıyor bünyesinde.

Samantha Darko'yu canlandıran Daveigh Chase de bir yerlere gitmesi mümkün görünmeyen bir kariyerin peşinde koşuyor gibi. Genç aktris, hikayenin olanca tutarsızlığı içinde bir oraya bir buraya savrulup duruyor ve oyunculuk adına tek bir 'doğru' hamlede bulunamıyor, ağabeyinin şanını lekeliyor! Bu filme Richard Kelly'nin nasıl izin verdiğini de anlamak mümkün değil. Aslında Kelly'nin sonraki filmlerinin başarısızlığı düşünülünce, bu 'karar'ı verirken çok da 'aklı başında' olduğunu söylemek zor! 🤔

Açılıştaki panoramik görüntüler, sonraki dakikalarda karşımıza çıkan 'safсата'ın fersah fersah önünde.

Filmdeki 'kaçırılan çocuk' motifinin hikayeye bir gram bile faydası yok!

AŞKIN YAŞI YOK

ORIJINAL ADI The Rebound

YÖNETMEN Bart Freundlich

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 91 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 2.0 DD İngilizce ve Türkçe

ŞİRKET Kanal D Home Video

HER GENÇ ERKEĞİN HAYATININ BİR bölümünde kendisinden büyük bir kadına ilgi duyduğu zaman vardır. Olgun kadının yaşamışlıkları genç erkeğin ilgi ve merakını çeker. Ayrıca böyle bir kadın tarafından beğenilmenin de ayrı bir tadı vardır.

"Aşkın Yaşı Yok" da 24 yaşındaki Aram (evet, yahudi ama film bunu ismi dışında hiç irdelemiyor) 40 yaşında, kendisini aldatan kocasını terketmiş iki çocuk annesi Sandy (Catherine Zeta Jones) ile bir ilişki yaşar. Ancak bu ilişkinin anatomisi tipik romantik komedi formüllerine uygulandığı için genç erkek - olgun kadın ilişkisi hakkında bir tane düzgün fikir üret(lemiyor) film. Bildiğiniz kalıp aynen bu filmde de var. Bu durum rom-kom'ların ortalarında bariz bir şekilde yaşanan 'aşıklar kavgası' klişesinin çıkış noktası olabiliyor sadece. Sorunu çözmek için Aram'ın yapması gereken şey de fazla basit... Bir iki yıl dünyayı gezip Hindistan'a filan uğrayıp, Ortaköy'de Saadet Işıl Aksoy'la flört edip dönmesi gerekiyor!

Catherine Zeta Jones'un 40 yaş güzelliği etkileyici evet, ama böyle bir hikayesi olan filmde daha fazlasının olması gerekmez miydi? **Burak Göral**

* Bu filmle ilgili daha ayrıntılı bir eleştiri yazısını 24. sayımızda bulabilirsiniz...

Saadet Işıl Aksoy sadece bir iki saniye görünüyor ama çok güzel görünüyor!

Justin Bartha'da zayıf da olsa bir ılık var ama senaryoda ona hiç fırsat verilmemiş...

TİTANLARIN SAVAŞI

ORIJINAL ADI Clash Of The Titans

YÖNETMEN Louis Leterrier

YAPIM/SÜRE 2010 ABD-İngiltere, 102 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce ve Türkçe

ŞİRKET Tigon (Warner)

ZEUS'UN 'YARI TANRI' OĞLU PERSEUS'UN insanlığı ortadan kaldırarak 'tanrılarla savaş'ta insanoğlunu hayatta tutma mücadelesine girmesi diye özetlenebilecek öyküsüyle basit ama 'zararsız' bir fantastik macera filmi "Titanların Savaşı".

Son dönemlerin gözde aktörlerinden Sam Worthington'ın liderliğindeki ünlü isimlerden kurulu kadrosuyla 'üstün yapım' havası tetiklenen film, 1981 yapımı aynı adlı Desmond Davis filminin 'kabartılmış' yeniden çevrimi. Kendini ziyadesiyle efektler üzerine inşa etmiş olan bu çalışma, işin bu tarafıyla sınıfı geçen bir yöne doğru akıyor. Ancak Perseus'un savaşında sık sık 'boşluk'a düşen film, bu yanıyla da sıradanlığın duvarına tosluyor.

'İnanma' duygumuzu askıya alarak izlediğimiz "Titanların Savaşı", buna rağmen çoğu zaman 'ikna edicilik'ten uzakta bir yerlerde geziniyor. Özellikle baş kahramanın yolculuğundaki gereksiz 'kesintiler'le bu görüntü güçleniyor, izleyici de hikayeden koparılıyor. Bu da 'kaptırıp gitme' özelliğimizi açığa çıkarmaktan alıkoyuyor bizleri.

Filmin DVD'sinde bazı ekstra sahneler de yakalamanız mümkün. **Murat Özer**

* Bu filmle ilgili daha ayrıntılı bir eleştiri yazısını 23. sayımızda bulabilirsiniz...

Filmin başlarındaki 'Zeus heykelinin yıkılışı' sahnesi, bir filmde beklenebilecek her türlü 'çatışma'yı içeriyor

Kadro seçiminin başarılı olduğunu söylemek güç, Pete Postlethwaite ve Liam Neeson ise birer facia!

İKİ BABALIK

ORIJINAL ADI Old Dogs

YÖNETMEN Walt Becker

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 84 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce ve Türkçe

ŞİRKET Tigon (Disney)

İKİ BABALIK ADLI BU FİLM, ÇOCUKLARA henüz mizahi gelişimini tamamlamamış zihinler yerine yarım akıllı cüceler muamelesi çekmeyi tercih ediyor. Oysa çocuk filmi yapmak atla deve değil. Kafi sayıda popo şakası, eser miktarda kafasını yana çevirip kameraya bakan köpek ve kapanış yazılarında dans eden birkaç hayvan yeterli.

Robin Williams, bir seyahatindeki kaçamağının çiçeği, iki çocuğu olduğunu öğrenen ve iki hafta onlara bakmak zorunda kalan müzmin bir bekindir. Estetik operasyonlardan Meg Ryan ile Seda Sayan arası bir şeye dönüşen John Travolta da onun en yakın arkadaşı. Tam üç filme yetecek sayıdaki konuk oyuncuya rağmen "İki Babalık", bir "Three Men and a Baby" değil, "Two and a Half Men" bile olamıyor. Kötü sitkom şakaları ve birbirini takip eden konudan bağımsız skeçler ile benzemeye en çok yaklaştığı film, "Recep İvedik".

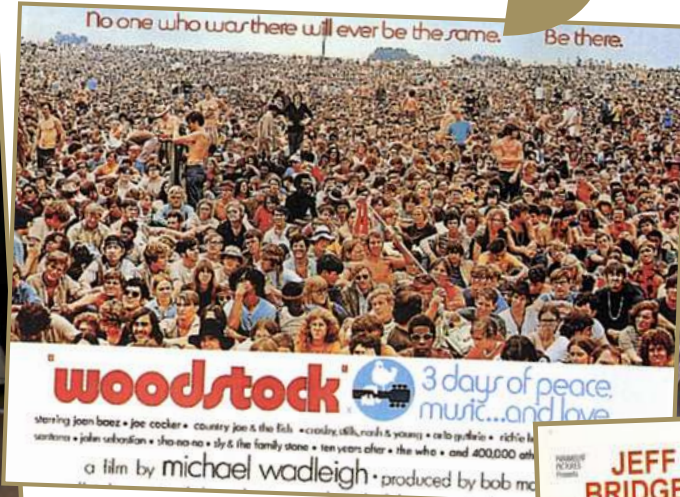
Film, test gösterimlerinden sonra 19 dakika kısaltılıp izleyici sınıflandırması da R'den PG'ye indirilmiş. Belki de birkaç iyi yazılmış kaba şaka ve sıkı tuvalet mizahı, bir nebze izlenebilir kılabilirdi bu demode filmi.

Aycan Çevik

* Bu filmle ilgili daha ayrıntılı bir eleştiri yazısını 24. sayımızda bulabilirsiniz...

Yaramazlık yapan çocuklarınızı cezalandırmak için izletebileceğiniz bir çocuk filminiz oldu.

Açılış sahnelerindeki "çocukluğumuzdan beri tanıyoruz" amaçlı Williams ve Travolta fotoşopları çok ama çok kötü.

1 - Firar Treni (Runaway Train)

Bu hafta "Cehennem Melekleri"nde tipik 'kötü adam' rollerinden biriyle karşımıza çıkan Julia Roberts'ın ağabeyi Eric, karman çorman kariyerinin en can alıcı karakterini Andrei Konchalovsky'nin "Firar Treni"nde (1985) Jon Voight'ın karşısında canlandırmış ve 'en iyi yardımcı erkek oyuncu' Oscar'ına aday gösterilmişti.

2 - True Grit

John Wayne'li 1969 yapımı "True Grit"i'n Coen biraderler gözüyle nasıl görüneceğini merak etmeyen yoktur herhalde. Wayne'in rolünü Jeff Bridges'in canlandıracağı yapımın oyuncu kadrosunda Matt Damon ve Josh Brolin de var. Filmin afişi, yukarıdaki 'yakıştırma afişi'ne benzer mi, bilinmez... 24 Aralık 2010'da sinemalarda.

3 - Adam Sandler "The Cosby Show"da

Haftanın komedisi "Büyükler"i'n yıldızı Adam Sandler, beyazperdede milyon dolarları cebe indirmeden önce ekran klasığı "The Cosby Show"un dördüncü sezonunda Smitty karakteriyle beyazcama konuk olmuştu. Buralara geleceğini gösterdi mi dizideki performansı ile dersiniz, o biraz kuşkulu deriz!

4 - Daveigh Chase

Donnie Darko'nun küçük kardeşi Samantha büyümüş de ağabeyinin rolüne soyunmuş! Bu haftanın AİLE OYUNU filmlerinden "S. Darko"da izlediğimiz Daveigh Chase, "Halka"nın (Ringu)

Amerikan versiyonunda da Samara'yı canlandırmıştı. Buradan bakıldığında yolu pek açık gibi görünmüyorsa da önyargılı olmamak lazım!

5 - Woodstock

AİLE OYUNU sayfalarımızda Ang Lee'nin "Özgür Woodstock"ına dair yazımızı okuduktan sonra hemen bu filmi izlemek yerine, 1970 yapımı Michael Wadleigh imzalı efsane belgesel "Woodstock"ı bulup izleyin. Tarihin akışını değiştiren bu üç günlük festival, dönemin gençliğinin 'ilgi alanları'nı da net biçimde gösteriyor.

www.sinemamuzik.com

'bir tıkla gerçek habere ulaş'

Ücretsiz Haber Arama: <http://www.haberay.com>

“ Bildiğiniz gibi, sette oyuncularla tartışmaktan nefret ederim. ”

Alfred Hitchcock